

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

STARA BIAŁA

1. Nazwa

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY PW. ŚW. JADWIGI ŚLĄSKIEJ

2. Czas powstania

1879 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od północnego-wschodu

Widok
od południowego-zachodu

Widok wewnątrz

4. Adres

Stara Biała 65
nr działki ew. 168
obręb Biała Stara
09-411 Biała

5. Przynależność administracyjna

województwo mazowieckie

powiat plocki

gmina Stara Biała

6. Formy ochrony

Rejestr zabytków nr 440
z dnia 13.03.1978 r.

8. Historia, opis i wartości

Parafia pw. Matki Bożej i św. Materna erygowana w XII w. Pierwszy kościół wzmiankowany jest w 1383 r. Nowy, drewniany wzniesiony został w 1636 r., kilka lat później powiększono go o kaplicę i zakrystię. W latach 1877-1880 zbudowano obecny kościół, według projektu Martina de Guarre, pod kierunkiem architekta Józefa Gosławskiego, budowniczego powiatu płockiego, przy udziale majstra murarskiego Gustawa Dubalskiego. W 1969 r. kościół został przebudowany - prezbiterium zamknięto trójbocznie.

Kościół orientowany, jednonawowy, na rzucie prostokąta, z pseudotranseptem i poligonalnie zamkniętym prezbiterium; w płn.wsch. narożu, między transeptem a prezbiterium - wieża na rzucie kwadratu, nakryta ostrosłupowym hełmem. Ściany oszkarpowane, murowane z cegły, przeprute ostrołuczными otworami wysokich okien i ostrołuczным otworem drzwi - w elewacji zach. Detal architektoniczny tynkowany: gzyms podokienny, węgary i opaski okiem, portal, gzyms wieńczący. Wnętrze nakryte stropem z podsufitką tynkowaną.

Na wyposażenie kościoła składają się: malowidła ścienne wykonane w 1933 r. wg projektu Władysława Drapiewskiego, obraz „powrót z Golgoty” powstały po 1885 roku w pracowni kaliskiego malarza Bartelmana jako kopia obrazu Franciszka Krudowskiego z 1880 r., witraże, z których dziewięć najstarszych powstało w latach 1973-1939 wg projektu Jana Śliwińskiego wykonanych przez firmę Stanisława Gabriela Żeleńskiego w Krakowie w latach 1937-1939. Witraże posiadają wątki lokalne a ich fundatorami byli parafianie. Nad wejściem głównym wisi witraż ufundowany przez ks. Piotra Bornińskiego w 1938 r., w tle którego można dostrzec wizerunek kościoła i plebani w Starej Białej. Ponadto: kielich barokowy z ok. 1640 r., późnogotycki krucyfiks z 1 poł. XVI w., rokokowa monstrancja i relikwiarz z końca XVIII w. oraz organy firmy Leopolda Blomberga z Warszawy z końca XIX w.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: zachowana historyczna bryła budynku, kompozycja elewacji i detal architektoniczny.

Postulaty dotyczące konserwacji: wymagane zachowanie historycznej bryły budynku, kompozycji elewacji i detalu architektonicznego.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Jakub Danielski, 06.06.2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków